

Įdomu, kaip Panevėžyje bus įamžintas filosofo, miesto garbės piliečio Arvydo Šliogerio (1944–2019) atminimo skveras? Užsukite į Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešąją biblioteką. II aukšte, prie Elžbietos Jodinskaitės kraštotyros skaityklos, iki balandžio 29 d. eksponuojami bendrovės „Metalistas“ paskelbto architektūrinių idėjų konkurso laimėtojų darbai.

I vieta ir 3000 Eur skirta Vlado Balsio projektui „Itakė“. Autorius teigia, kad „skvero idėja – tai M. A. Šliogerio vardo atminimo filotopinė vieta, metaforiškai įamžinama kaip vieno žmogaus Itakė, Platono ola, pažįstamų daiktų ir artimųjų peizažas“. Skvero monumentalumas kuriamas iš esamų ir naujų medžių erdvinės kompozicijos, įvertinus kontekstą ir atsižvelgus į aplinkinių gatvių pavadinimus (Šermukšnių, Ažuolų g. ir t.t.). Atsiranda ilgas suolas lankytojams – prisėsti, pabūti, pamatyti ir galbūt filosofuoti. V. Balsys nurodo, kad filosofinis suolas – tai architektūrinė horizonto metafora, nuoroda į A. Šliogerio mintį: „Visa esmė yra šia pusę horizonto, o rojus – šalia mūsų“. Įrengiama meninė instaliacija – apverstas nudžiūvęs medis šaknimis į viršų, šakomis į žemę. Tai „metafora apie nepažinumą, pradžią, Itakės šaknis, kelionės nežinomybę, prarastą laiką, Esmą ir Niekį, tolstančią artumą ir artėjančią tolumą“.

II vieta įvertinta architektūrinė idėja „Filos“ (UAB „Architektūros linija“, Gintaras Čaikauskas, Tadas Gutauskas, Adriana Meilūnaitė). Už ją skirta 2000 Eur premija. Projekto idėja – pokalbis su filosofu. Todėl siūloma patraukli žaliaji erdvė, kurios akcentas – tradicinis, bet išraiškingas statinys – altana. Anot autorių, tai klasikinis susitikimų, bendravimo, pokalbių architektūrinis simbolis, semantiškai atspindintis filosofijos, kaip mokslo apie bendriausius gamtos, visuomenės ir mąstymo dėsningumus, esmę. Pati altana – ažūrinė rūdinto metalo konstrukcija, jos centre – apskritas medinis stalas su suolu (pvz., skaitovams), priešais altaną – pilko granito atsijų takas, kuriame būtų galima sustatyti lauko krėslus, organizuoti įvairius renginius.

III vieta ir 1000 Eur atiteko konkursiniam darbui „Lapai“ (autoriai Giedrius Bujokas, Augustė Bujokaitė). Lapai akcentuojami, nes yra „vienas pagrindinių įrankių kūrėjo veikloje“. Čia nusėda jo mintys ir idėjos, ilgainiui tampančios kūriniais. Stačiakampė lapo forma pasitelkta formuojant skvero struktūrą. Numatytos 3 zonos: dvi poilsio, o centre – didesnė, dviejų persidengiančių popieriaus lapų formos aikštė. Visas sieja pėsčiųjų takai. Autoriai skverui pasiūlė medines sėdimas dalis, po jomis – apšvietimą, o takuose bei aikštelėje parašyti filosofo tekstų ištraukas. Projekte numatytas ir papildomas apželdinimas.

Geriausiai įvertinta idėja bus realizuojama Šermukšnių g. 19, bendrovės „Metalistas“

teritorijoje (netoliese filosofo vaikystės/tėvų namų).

Marijus Arvydas Šliogeris – panevėžietis filosofas, vokiečių egzistencializmo tyrinėtojas, filosofinių tekstų vertėjas, eseistas. Ilgametis Vilniaus universiteto profesorius, habilituotas humanitarinių mokslų daktaras, Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys.

A.Šliogerio rankraščių fondas ir asmeninė biblioteka saugomi G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje.

